

og at udtale min Anerkjendelse for den Maade, hvorpaa han har gjort Rede for sit Standpunkt til denne Sag. Det ærede Medlems Standpunkt er udmærket klart og konsekvent. Naar man stiller sig paa hans Standpunkt, hvorefter han siger: Ingen Helligdage, Dands og Drickelag om Søndagen under Gudstjenesten saa meget, det skal være, er det fuldstændig rigtigt, at man opstiller Forslagene under Nr. 10 og 18. Jeg har kun anset dette for usforstaaeligt — og det forekommer mig endnu at være det — naar man stiller sig paa den ærede Ordførers Standpunkt, og paa deres Standpunkt, som følge med ham, thi naar man siger: Det er dog af Vigtighed at bevare en vis No om Søn- og Helligdage, kan jeg ikke forstaa, at man kan paastaa, at Butikkerne alligevel skulle holdes aabne, og at der alligevel paa den Tid maa holdes offentlige Forsamlinger med Musik, Faner og hele det Apparat, som dermed kan følge. Vil man værne om Helligdagenes No, synes det mig, maa man gjøre det helt og holdent, og Alt, hvad der kan forstyrre denne No, maa da fjernes paa en passende Maade.

Jagt: Det er atter med Hensyn til Forslaget under Nr. 7, jeg maa fremsætte nogle Bemærkninger. Det forekommer mig rigtigt, at man gjør et meget for stort Nummer ud deraf. For mig staar Forslaget saaledes, at da de, det nærmest angaar, selv have anmodet om, at Lovgivningen vil regulere dette Forhold, og da det ikke er noget Nyt, men den nu bestaaende Lovgivning allerede har blandet sig i dette Forhold, ser jeg ikke, hvad der skulde være til Hinder for at gjøre det uden at karambolere med alle de større Principer og Sbeer, som ved denne Leilighed ere bragte frem. Den ærede næstsidste Taler spurgte, hvorfor man ikke ligeaa vel havde tænkt paa at besyttte Tjenestetjende, Hyrdebrenge; Dagleiere og Lignende som disse Butiksfolk? Dertil vil jeg svare, at hine Folk slet ikke ere under et saadant Tryk, under et saadant Søndagstryk, som Butiksfolk; det er et aldeles eneftaaende Forhold. (Udbrydelse). Ja derom maa det ærede Medlem gjerne beholde sin egen Mening; jeg har ikke noget som helst Saab om, at jeg skulde kunne drage ham over paa min Side. Dernæst vil jeg gjøre opmærksom paa, at det har foresvævet mig — og jeg antager ligeledes den største Del af de ærede Medlemmer af Udvalget — at det, man maatte stræbe efter, var at finde saadanne Bestemmelser, hvorved de Interesser, om hvilke Lovforslaget vil værne, bleve beskyttede med saa liden Gene for Befolkningens øvrige Interesser som mulig. Naar den ærede Taler f. Gy. spurgte, hvorfor Hyrdebrenge ikke kunde blive fri om Søndagen, veed jeg ikke, hvorledes dette skulde ske. Jeg veed ikke, om det var hans Mening, at Kreaturerne skulde sulkes og lukkes inde om Søndagen, eller om det var Meningen, at al Markfred skulde ophøre om Søndagen, saaledes at Kreaturerne

over hele Landet fik Frihed til at streife om, hvor de selv vilde; en af disse to Ting maatte naturligvis blive Følgen, dersom ingen Vogten af Kreaturer skulde finde Sted om Søndagen. Jeg maa imidlertid gjøre opmærksom paa, at den humane Husbonde i alle disse Forhold ganske anderledes har det i sin Magt at kunne lindre Trykket for de forskellige Personer, der staa i hans Tjeneste, end det er muligt for Principalen netop i det enkelte Tilfælde, som § 2 omhandler, nemlig med Hensyn til Butiksfolk, fordi der her er den Egenommelighed, at ikke Principalen selv, men derimod alle de Mange, der ere hans Medkonkurrenter, ere Herrer over dette Forhold. Selv den humaneste Principal kan ikke med sin bedste Villie give sine Folk den Frihed, han gjerne ønskede; thi man maa vel huske paa, at det ikke alene kan være en Belsærdsfag for en Mand, der staar i Spidsen for en stor Forretning, men mange Gange ligefrem et Eksistensspørgsmaal for ham og hans hele Familie, at han fyldestgjør de Krav, Konkurrencen stiller til ham. Han er altsaa i den Grad afhængig af, hvad andre Personer bestemme, at han er nødt til at følge Strømmen, naar Lovgivningen ikke griber regulerende og ordnende ind i Forholdet. Det forekommer mig altsaa, at man fremstiller denne Sag fra en urigtig Side, naar man vil gjøre de Indvendinger, som den ærede næst foregaaende Taler og den ærede Ordfører gjorde gjældende. Jeg tror i Overigt ogsaa, at den ærede Taler gjorde sig skyldig i adskillige Misforstaaelser, saaledes som naar han f. Gy. udtalte, at han ligesom den ærede Justitsminister forment, at dette Lovforslag indeholdt en Sjørpelse (Udbrydelse). Ja, det formener den ærede Taler, men jeg har rigtigt nok ikke hørt, at den ærede Justitsminister har udtalt det, og jeg antager heller ikke, det er hans Mening. Jeg opfattede tværtimod den ærede Justitsminister, som om det var hans Mening, ligesom det ogsaa er min egen Anskuelse, at Lovforslaget er en Indrømmelse til dem, der ønske den større Frihed, som dette Lovforslag tilfigter. Dersom de ikke ville nøies med den Frihed, Lovforslaget giver, har jo den ærede Justitsminister erklæret, at det ikke er noget Eksistensspørgsmaal for ham som Justitsminister, om denne Lov kommer ud, eller ikke. Dersom de Bedkommende hellere ville blive ved den nuværende Tingenes Tilstand, kunne vi Andre ganske vist ogsaa finde os deri. Vi gaa altsaa ud fra den Forudsætning, at Lovforslaget, hvad enten flere eller færre af de stillede Forslag blive vedtagne, er en Indrømmelse til den Side, der ønsker større Frihed i disse Forhold, men dersom man ikke vil gaa ind paa, at Lovforslaget, affattet under saadanne Betingelser, at alle de Parter, der skulle være medbestemmende derved, kunne blive enige derom, bliver det ved det Gamle. Ene de Herrer mere tilfredse dermed, kunne vel ogsaa de, der staa paa den modsatte Side, finde sig deri.